

Arbeidsverksted 24.10.11

ARGUMENTER FOR AMBISJONER

Ikke stykkevis og delt

– helhetlig tilnærming til bærekraftig oppgradering

Hvordan man bygger opp argumentasjon og overbevisning overfor politikere og andre beslutningstakere for å kunne gjennomføre en ambisiøs oppgradering med fokus på energibruk og universell utforming

Strategisk forskningsprogram 2008-2012

- Programmet skal bidra til ny kunnskap og endring av praksis for en ambisiøs oppgradering av eksisterende boligmasse, med fokus på:
 - Redusert energibehov og økt bruk av miljøvennlige energikilder
 - Universell utforming

Omfang og varighet

- Omfang
 - Totalt 12 mill.
 - 6 mill. - aktiviteter som inngår i **ZEB** – Zero Emission Buildings, et FME-senter ved NTNU/SINTEF som har som formål
forskning, innovasjon og implementering innen energieffektive nullutslipps bygninger
- Varighet
 - Programperiode: Desember 2008 – des 2012

Oppbygging av argumentasjon for å gjennomføre ambisiøse oppgraderingsprosjekter

- Universell utforming, energieffektivisering og beboermedvirkning behandles ofte separat i samfunnsdebatten så vel som i de enkelte prosjekter, noe også casestudiene i REBO har vist
- Kostnader og økonomi knyttet til oppgradering er en utfordring
- Prosesser knyttet til behov for oppgradering åpner for diskusjoner om bygningen generelt og kan bidra til at andre temaer aktualiseres
- Beboernes medvirkning og eierskap til prosjekt kan være vesentlig for realisering av helhetlig oppgradering

AP 6 Pilotprosjekter

- Nordre Gran BL, Oslo
- Nordahl Bruns gate, Drammen
- Arilds gt. 6, Trondheim
- Tollåsenga, Kristiansund
(avventer kommunalt vedtak høst 2011)
- Myhrerenga BL, Skedsmo (oppfølging)

Arbeidsverksted 24.10.11

ARGUMENTER FOR AMBISJONER

Program

Tid	Tema
09.00-09.15	Kaffe/te
09.15-09.30	Ikke stykkevis og delt – helhetlig tilnærming til bærekraftig oppgradering v/programleder Kari Hovin Kjølle, SINTEF Byggforsk
09.30-09.50	Oppslutning om oppgradering i boligselskaper v/ Karoline Berg Maus, NBBL og Åshild Lappegard Hauge, SINTEF Byggforsk
09.50-10.10	Klærer vi oss uten ildsjeler i et prosjekt? v/ Eva Magnus, NTNU Sæmfunnsforskning
10.10-10.30	God økonomi i energirehabilitering, europeiske eksempler v/ Michael Klinski, SINTEF Byggforsk
10.30-10.50	Pause
10.50-11.10	Gode argumenter for å spare energi v/ Anne Gunnarshaug Lien, SINTEF Byggforsk
11.10-11.30	Skål vi bry oss med universell utforming? v/ Karine Denizou, SINTEF Byggforsk
11.30-12.30	Lunsj
12.30-14.00	Gruppeoppgave 1, inkludert presentasjon i plenum
14.00-14.15	Pause
14.15-15.30	Gruppeoppgave 2, inkludert presentasjon i plenum
15.30-16.00	Oppsummering